Seat No. :			

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Mathematics Understanding Discipline & Subject)

		(Understanding Discipline & Subject)	
Tim	e: 1 ¹	[Max. Marks : 3	35
1.	(a)	નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે ના ઉત્તર આપો : (1) શાળા અભ્યાસક્રમમાં ગણિતનું મહત્ત્વ સમજાવો. (2) "ગણિત શિક્ષણ થકી સાંસ્કૃતિક મૂલ્ય ઘડાય છે." કેવી રીતે ? (3) ગણિતનો ગણિતની વિવિધ શાખા સાથેના અનુબંધ દર્શાવતા ઉદાહરણો રજૂ કરો.	8
	(b)	નીચેના બેમાંથી ગમે તે એક નો ઉત્તર આપો : (1) (a) નફા-ખોટ સાથે સંકળાયેલ પારિભાષિક શબ્દોની માહિતી આપો. (b) બેંકમાં ખાતું ખોલાવવાની પ્રક્રિયા અંગે માહિતીપત્રક તૈયાર કરો. (2) (a) સમીકરણ અને બહુપદી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી, પ્રત્યેકના બે ઉદાહરણો આપો. (b) રાકેશ ત્રણ દાદરા કૂદીને સીડી ચઢે છે અને સુરેશ ચાર દાદરા કૂદીને સીડી ચઢે છે. બંને કયા દાદરા પર ભેગા થશે ?	6
2.	(a)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ના ઉત્તર આપો : (1) ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. ખેતરની વાડનો ખર્ચ જાણવા શું શોધશો ? (2) ચતુષ્કોણ કેવી રીતે રચાય છે ? ચતુષ્કોણના વિવિધ પ્રકારની નામનિર્દેશવાળી આકૃતિ દોરો. (3) કુલ 180 kg ફળોમાં ચીકુ, દાડમ, કેરી અને દ્રાક્ષ પ્રત્યેકનું વજન 45 kg છે. pie-chart દ્વારા નિરૂપણ કરો.	8
	(b)	નીચેનામાંથી ગમે તે એક નો ઉત્તર આપો : (1) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનના સોપાનોની સમજ આપો. (2) ગણિતના કોઈ એક એકમનું ઉદાહરણ કૌશલ્ય માટેનું પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.	6

JD-120 1 P.T.O.

3.	പിച്ച	પ્રશ્નોના	0\c11(4)	วสมาภิ	
3.	નાયના	ม×ับเบเ	જપાખ	આપા	

- (1) Δ એક સંખ્યા છે, તો નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સાચો બને ?
 - (a) $\Delta + 3 = 6$
- (b) $\Delta + 3 = \Delta$
- (c) $\Delta + 3 = \Delta 3$
- (d) $\Delta + 1 = 3 + \Delta$
- (2) $13 \times 3 \times 11 = 429$, માટે નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સાચો બને ?
 - (a) 11 એ 13 નો અવયવ છે.
- (b) 13 એ 429 નો અવયવી છે.
- (c) 33 એ 429 નો અવયવ છે.
- (d) 39 એ 429નો અવયવી છે.
- (3) વર્તુળની પરિમિતિને શું કહેવાય ?
 - (a) ક્ષેત્રફળ

(b) ધનફળ

(c) વ્યાસ

(d) પરિધ

2

- (4) ચોરસના બંને વિકર્ણોના દુભાગતા રચાતા ચારેય ખૂણાના માપ શું થાય ?
- (5) "સૂર્યોદયનો સમય" માં ગણિતનો કયા વિષય સાથેનો અનુબંધ દર્શાવે છે ?
- (6) "ખૂશો શું છે" ? પ્રશ્નને પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્યના ઘટકોને ધ્યાનમાં રાખી સુધારો.
- (7) ગણિત શિક્ષણના સંદર્ભે કા.પા. કાર્યમાં ધ્યાનમાં રાખવાના બે મુદ્દા જણાવો.

Seat No.:	
-----------	--

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Mathematics (Understanding Discipline & Subject)

Time: 1½ Hours] [Max. Marks: 35 1. Answer any **two** of the following: 8 State the importance of Mathematics subject in school curriculum. (1) (2) "Cultural value is nurtured through mathematics teaching." How? Give examples for correlation between mathematics and its various branches. Answer any **one** of the following: 6 (b) (1) (a) Give information of terminologies associated with profit-loss. Prepare Information Sheet for Opening Bank Account. (b) (2) (a) State the difference between equation and polynomial and give two examples of each. Rakesh climbs stairs by jumping three stairs and Suresh climbs by (b) jumping four stairs. On which stair they both will meet? 2. Answer any **two** of the following: 8 (a) What is the difference between area and perimeter? What will you compute (1) to know the cost of fencing of a farm? (2) How is quadrilateral formed? Draw the labelled diagram of different types of quadrilateral. Out of total 180 kg fruits chickoo, pomegranate, mango and grapes each (3) weigh 45 kg. Draw a pie-chart for the given information. (b) Answer any **one** of the following: 6

Prepare lesson planning for skill of illustrating with examples for any one

Explain the steps of microteaching.

unit of Mathematics.

(1)

(2)

3	Answer	the fol	lowing	
3 .	Answer	me ioi	lowing	

(1) Δ is a number, then which of the following is true?

(a)
$$\Delta + 3 = 6$$

(b)
$$\Delta + 3 = \Delta$$

(c)
$$\Delta + 3 = \Delta - 3$$

(d)
$$\Delta + 1 = 3 + \Delta$$

(2) For $13 \times 3 \times 11 = 429$, which of the following is true?

- (a) 11 is a factor of 13
- (b) 13 is a multiple of 429
- (c) 33 is a factor of 429
- (d) 39 is a multiple of 429

(3) What is perimeter of circle known as ?

(a) Area

- (b) Volume
- (c) Diameter
- (d) Circumference

(4) What will be the measure of four angles formed by the bisecting diagonals of the square ?

(5) "Time of Sunrise" shows correlation of mathematics with which subject ?

(6) "What is angle"? Rectify the question in reference to skill of fluency in questioning.

(7) Give two points to be kept in mind for B.B. work in mathematics teaching.

Seat No.:	
-----------	--

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Science & Technology (Understanding Discipline & Subject)

Time: 1½ Hours] [Max. Marks: 35

- 1. (a) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :
 - (1) વિજ્ઞાનની વિદ્યાશાખાના સંદર્ભે 'વિજ્ઞાન એક પ્રક્રિયા તરીકે' ઉદાહરણ આપી સ્પષ્ટ કરો.
 - (2) (a) ચુંબકત્ત્વ એટલે શું ? ચુંબકના ગુણધર્મો અને ઉપયોગ લખો.
 - (b) ધ્વનિ કેવી રીતે ઉત્પન્ન થાય છે ? પ્રતિધ્વનિ એટલે શું ? પ્રતિધ્વનિનો ઉપયોગ ક્યાં થાય છે ?
 - (3) (a) સંયોજન એટલે શું ? તે કેવી રીતે બને છે ? ઉદાહરણ દ્વારા સ્પષ્ટ કરો.
 - (b) મનુષ્યમાં ખોરાકના પાચનના ક્રમિક તબક્કાઓ અને પ્રક્રિયા વર્ણવો.
 - (b) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો :
 - (1) (a) ઉખ્મા એ શું છે ? જુદા-જુદા સ્વરૂપના પદાર્થોમાં ઉખ્માનું સંચરણ કઈ-કઈ રીતે થાય છે તે ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
 - (b) પ્રકાશસંશ્લેષણ એટલે શું ? પ્રકાશસંશ્લેષણની ક્રિયા માટે સૂર્યપ્રકાશ અનિવાર્ય છે તે કેવી રીતે જાણી શકાય ?
 - (2) (a) રાષ્ટ્ર અને સમાજના વિકાસમાં વિજ્ઞાનની ભૂમિકા કઈ-કઈ છે ?
 - (b) વિજ્ઞાનનો અર્થ આપી, સંકલ્પના સમજાવો.
- 2. (a) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :
 - (1) (a) ઉત્સર્જન એટલે શું ? મનુષ્યના ઉત્સર્જન તંત્રના મુખ્ય અંગોના નામ જણાવી, કોઈ એક વિશે માહિતી આપો.
 - (b) થર્મોપ્લાસ્ટિક અને થર્મોસેટિંગ પ્લાસ્ટિકની લાક્ષણિકતાઓ અને ઉપયોગો લખો.
 - (2) (a) લેન્સ સાથે સંકળાયેલ વિવિધ પરિભાષાઓની યાદી આપી કોઈપણ બે સમજાવો.
 - (b) ફલન એટલે શું ? પરાગનયનના વિવિધ પ્રકારનું વર્ણન કરો.
 - (3) સૂક્ષ્મ અધ્યાપન એટલે શું ? સૂક્ષ્મ અધ્યાપન દ્વારા કૌશલ્યો હસ્તગત કરવાના સોપાનો વિગતવાર વર્ણવો.

JD-120 5 P.T.O.

- (b) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો :
 - (1) (a) અશ્મિબળતણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. ખનીજ કોલસાના પ્રકાર જણાવી, કોઈપણ બે પ્રકારની લાક્ષણિકતા અને ઉપયોગ જણાવો.
 - (b) ઊર્જા સંરક્ષણનો નિયમ શું નિર્દેશિત કરે છે ? ઊર્જાના વિવિધ સ્વરૂપો જણાવી, યાંત્રિક ઊર્જાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

7

- (2) (a) વિજ્ઞાનનો કોઈ એક એકમ લઈ ઉદાહરણ કૌશલ્યનો ઉપયોગ તમે કેવી રીતે કરશો તે જણાવો.
 - (b) વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં વિષયાભિમુખ કૌશલ્યનું મહત્ત્વ જણાવી, વિજ્ઞાનમાં વિષય પ્રવેશ માટેની વિવિધ પ્રયુક્તિઓની યાદી આપો.
- 3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો :
 - (1) આણ્વિક ઊર્જા એટલે શું ? તેની બે મર્યાદા લખો.
 - (2) કોઈ એક આહાર શ્રૃંખલા જણાવી, તેમાં વિક્ષોભની બે અસરો જણાવો.
 - (3) કોઈપણ બે મિશ્રધાતુના નામ અને તેના ઉપયોગો લખો.
 - (4) ઓક્સિડેશન એટલે શું ? કોઈ એક ઓક્સિડેશન પ્રક્રિયાનું ઉદાહરણ આપો.
 - (5) શાળા કક્ષાએ વિજ્ઞાન શિક્ષણનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (6) વિજ્ઞાનમાં સ્પષ્ટીકરણ કરતી વખતે કઈ બાબતો ઈચ્છનીય છે ?
 - (7) વિવિધ અધ્યાપન કૌશલ્યોનું સંકલન એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ દર્શાવતા બે મુદ્દા લખો.

6

Seat No.:	
-----------	--

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Science & Technology (Understanding Discipline & Subject)

Time: 1½ Hours] [Max. Marks: 35

1. (a) Answer any **two** of the following questions:

8

- (1) Clarify the Science as a process in the context of Science as a discipline with examples.
- (2) (a) What is Magnetism? Write properties and uses of Magnet.
 - (b) How sound is produced? What is echo? Where the echo is used?
- (3) (a) What do you mean by compound ? How is it formed ? Clarify with examples.
 - (b) Describe steps and process of digestion of food in human in proper sequence.
- (b) Answer any **one** of the following questions:

6

- (1) (a) What is heat ? How heat is transmitted in different forms of substances ? Explain with examples.
 - (b) What is Photosynthesis? How can we know that sunlight is necessary for photosynthesis?
- (2) (a) What are the role of science in the development of society and nation?
 - (b) Clarify the concept of science with meaning.
- 2. (a) Answer any **two** of the following questions:

8

- (1) (a) What is excretion? List out the main organs of excretory system and give information about any one.
 - (b) Write properties and uses of thermoplastics and thermosetting plastics.
- (2) (a) Enlist the terminology related with lens and explain any two.
 - (b) What is fertilization? Describe various types of pollination.
- (3) What is Micro-teaching? Describe in detail the steps to be followed in micro-teaching to acquire various skills.

- (b) Answer any **one** of the following questions :
 - (1) (a) Clarify the concept of fossil fuel. State the types of mineral coal and describe the characteristics and uses of any two type of mineral coal.
 - (b) What is the law of conservation of energy indicate? State various forms of energy and clarify the concept of mechanical energy.
 - (2) (a) Selecting any topic from Science, state how will you use the skill of illustrating with example.
 - (b) State the importance of skill of set induction in Science teaching and enlist the techniques useful for set-induction in Science.
- 3. Answer the following question as asked:

6

- (1) What is atomic energy? Write any two limitations of it.
- (2) State any one food chain and write any two effect of disturbance in the chain.
- (3) Write names of any two alloy and its uses.
- (4) What is oxidation? Give example of any one oxidation reaction.
- (5) State the importance of science teaching at school level.
- (6) What is desirable at the time of explanation in science?
- (7) What do you mean by integration of different teaching skills? Write two point showing its important.

JD-120 8

		Seat No.:	
		JD-120 January-2016 B.Ed., SemI	
		CPS-1 & 2 : Hindi	
Tim	e: 1 ¹	1/2 Hours] [Max. Marks:	35
निर्देश	(1) सभी प्रश्न लिखना अनिवार्य हैं । 2) विकल्प आंतरिक हैं । 3) दायीं ओर के अंक गुणभार दर्शाते हैं ।	
1.	(a)	निम्निलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो के उत्तर आवश्यकतानुसार लिखिए : (1) भाषा शिक्षा का महत्त्व स्पष्ट कीजिए । (2) वर्ण किसे कहते हैं ? स्थानभेद के अनुसार वर्णों का वर्गीकरण कीजिए । (3) राष्ट्रभाषा हिन्दी की वर्तमान स्थिति स्पष्ट कीजिए ।	8
	(b)	निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक का उत्तर विस्तार से लिखिए : (1) भाषा की परिभाषा देकर भाषा की किन्हीं छ: विशेषताएँ समझाइए । (2) सर्वनाम किसे कहते हैं ? उसके प्रकार सोदाहरण लिखिए ।	6
2.	(a)	निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो के उत्तर आवश्यकतानुसार लिखिए : (1) सूक्ष्म अध्यापन क्या है ? उसका महत्त्व और सोपान लिखिए । (2) संरचना के आधार पर वाक्य के प्रकार सोदाहरण समझाइए । (3) क्रिया के वाच्य किसे कहते हैं ? उसके प्रकार सोदाहरण लिखिए ।	8
	(b)	निम्निलिखित प्रश्नों में से किसी एक का उत्तर विस्तार से लिखिए : (1) हिन्दी की पाठ्यपुस्तक में से मनपसंद इकाई पर प्रश्न-प्रवाहिता कौशल की आयोजन नोंध तैयार कीजिए । (2) हिन्दी अध्यापक की नौकरी हेतु आवेदन-पत्र तैयार कीजिए ।	6
3.		लिखित प्रश्नों का संक्षेप में उत्तर दीजिए :	7
	(1) (2)	मातृभाषा और राष्ट्रभाषा का अन्तर स्पष्ट कीजिए । हिन्दी को राष्ट्रभाषा की संविधानिक स्वीकृति कब और किस खण्ड के तहत मिली है ?	

- (3) सूक्ष्म अध्यापन के प्रणेता कौन हैं ?
- (4) अव्यय की परिभाषा दीजिए ।
- (5) विषयाभिमुख कौशल के लिए कोई दो प्रयुक्तियाँ लिखिए ।
- (6) कर्तृवाचक संज्ञा बनाइए : तैरना, प्रार्थना ।
- (7) विशेषण का प्रकार बताइए : कितना, सुन्दरतर ।

JD-120 9 P.T.O.

Seat No.:	
JD-120 January-2016	
B.Ed., SemI	
CPS-1 & 2 : Gujarati	
2 Hours] [Max. Marks : 3	35
l) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.	
્રે 2) વિકલ્પો આંતરિક છે.	
3) દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.	
નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : (1) માનવજીવનમાં ભાષાનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.	8
(2) સંજ્ઞાના પ્રકારો ઉદાહરણ સહ વ્યાખ્યા આપી સમજાવો.	
(3) સ્વર અને વ્યંજનની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકાર જણાવો.	
નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈ એક નો જવાબ આપો :	6
(1) વાક્યના વિવિધ પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.	
(2) સર્વનામના પ્રકારો દર્શાવી તેમાંથી ત્રણ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.	
નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો :	8
(1) નિપાત એટલે શું ? નિપાતના વિવિધ અર્થો ઉદાહરણની મદદથી સમજાવો.	
(2) રૂઢિપ્રયોગ અને કહેવત વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવી, ગુજરાતી ભાષામાં તેમનું મહત્ત્વ ચર્ચો.	
(3) તમે આપેલા કોઈ એક એકમને અનુલક્ષીને એક આદર્શ કા.પા. નોંધ તૈયાર કરો.	
નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈ એક નો જવાબ આપો :	6
(1) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના મહત્ત્વ વિશે ચર્ચા કરો.	
(2) સમાસના પ્રકારો જણાવી તેના કોઈપણ બે પ્રકારો ઉદાહરણ આપી સમજાવો.	
ાા પ્રશ્નોના જવાબ આપો ઃ (બધા ફરજિયાત)	7
માતૃભાષાની પરિભાષા આપો.	
વિષયાભિમુખ કૌશલ્યનો અર્થ જણાવો.	
સમાસની વ્યાખ્યા આપો.	

3. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **(બધા** ફરજિયાત

(1) માતૃભાષાની પરિભાષા આપો.

- (2) વિષયાભિમુખ કૌશલ્યનો અર્થ જણાવો.
- (3) સમાસની વ્યાખ્યા આપો.

Time: 1½ Hours

1.

2.

(a)

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. (2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- (4) જોડણી સુધારો : સુશ્રુશા, પ્રતિતિ
- (5) સંધિ છોડો : સમર્પણ, સન્માન
- (6) કવિ નાનાલાલ કહે છે બાળક પ્રભુના પયગબર છે વાક્યમાં યોગ્ય વિરામ ચિલ્નનો ઉપયોગ કરો.
- (7) 'તરંગે ચડી જવું' રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યપ્રયોગ કરો.

Seat No.:	
------------------	--

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : English (Lower Level) (Understanding Discipline & Subject)

Time : 1 ¹	⁄2 Ho	urs]				[Max. Marks : 3	35
Instruction	ons :	(1) (2) (3)	Options are		•	arks of the question.	
1. (a)	Ans (1) (2) (3)	Ex:	rite a brief n	portance of ote on the st	atus of Engl	glish in India. ish as a worldwide language. ctive and an adverb ? Illustrate.	8
(b)	Ans (1) (2)	Wł De	-	ns are faced b bject, the v	•	guage learners in learning English? object. Illustrate different sentence	6
2. (a)	Ans (1) (2) (3)	Wr Wł	hat is the ski	n the kinds o		according to their function. te its components.	8
(b)	Ans (1) (2)	Exp Dra	aw a lesson	es of the sim plan for th		tense with examples. luency in Questioning selecting any aglish.	6
3. Ans (1) (2) (3) (4) (5) (6)	Wh This Def Wh Def Giv	at is by at is questine si at is 'ine a	imple senten 'stress' in Er pronoun wit onyms:	n? than th ace with an e nglish langu	example. age ?	e correct form of 'easy')	7
(7)	. ,	e syn	onyms:	(b)	Fortunate		
JD-120					11	P.T.0).

Seat No.:	Seat No.:	
-----------	-----------	--

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : English (Higher Level) (Understanding Discipline and Subject)

Tim	e: 1 ¹	/2 Hou	ırs]		[Max. Marks : 35
Inst	ructio	ons:	(1)	All questions are compulsory.	
		((2)	Options are internal	
		((3)	Figures to the right indicate marks.	
1.	(a)	Ansv	ver a	any two questions from the following given:	8
		(1)	Ela	borate parts of speech.	
		(2)	Dis	scuss punctuation marks.	
		(3)	Sta	te the process of word formation.	
	(b)	Ansv	ver a	any one of the following questions given below:	6
		(1)	Ex	plain transformation of sentences.	
		(2)	Dif	ferentiate between vowel sounds and consonants sounds.	
2.	(a)	Ansv	ver a	any two questions from the following given:	8
		(1)	Dis	stinguish between Active Voice and Passive Voice.	
		(2)	Dis	scuss Language Functions.	
		(3)	Dis	scuss Micro-Teaching.	
	(b)	Ansv	ver t	he following any one from the below given:	6
		(1)	Sta	te any three figures of speech with proper rhetorical poetic	stanzas.
		(2)	Wł	nat is Integrated Lesson Planning? State its importance.	
3.	Do a	as dire	cted	:	7
	(1)	Give	two	examples of suffixing.	
	(2)	How	maı	ny Dipthongs are there in sounds of English?	
	(3)	Whe	n ca	n their glory fade ? (change into assertive)	
	(4)	The i	moo	nlight sweetly sings upon the river bank. (change into excl	amatory)
	(5)	Defin	ne Ir	mperative sentence with an example.	
	(6)	The l	hous	e is big. (Identify the degree of comparison)	
	(7)	Who	bro	ught the concept of Micro-teaching in India?	
ID_1	120			12	

			Seat No. :	
			JD-120 January-2016	
			B.Ed., SemI	
			CPS-1 & 2: Elements of Accountancy	
			(New)	
Time	e: 1 ¹	¹⁄2 Hou	rs] [Max. Marks : 3	35
સૂચના	((2) વિ	ા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. કલ્પો આંતરિક છે. નણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.	
1.	(a)	નીચેન	ા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :	8
		(1)	નીચેની સંકલ્પનાઓ સ્પષ્ટ કરો :	
			(i) પેટાનોંધ	
			(ii) રોકડમેળ	
		(2)	નામાનું મહત્ત્વ સમજાવો.	
		(3)	તફાવત સ્પષ્ટ કરો : વેપાર ખાતું – નફા-નુકસાન ખાતું	
	(b)	નીચેન	ા બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :	6
		(1)	નામું એટલે શું ? ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ નામાના મૂળતત્ત્વોના શિક્ષણની અગત્યતા સમજાવો.	
		(2)	નીચેની સંકલ્પનાઓ સ્પષ્ટ કરો :	
			(i) ઘસારો	
			(ii) વચનચિક્રી	
			(iii) બિન-વેપારી સંસ્થા	
2.	(a)	નીચેન	ા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :	8
		(1)	પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્ય કોને કહેવાય ? તેના લાભાલાભ સ્પષ્ટ કરો.	
		(2)	ધોરણ-11ના નામાના મૂળતત્ત્વોના પાઠ્યપુસ્તકમાંથી તમારી પસંદગીનો કોઈ એકમ	

પસંદ કરી વિષયાભિમુખ કૌશલ્યના પાઠનું આયોજન કરો.

તફાવત સ્પષ્ટ કરો : દ્વિનોંધી નામાપદ્ધતિ – દેશી નામાપદ્ધતિ

13

P.T.O.

(1) નીચેની સંકલ્પનાઓ સ્પષ્ટ કરો : ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન (i) (ii) નાણાકીય પત્રકો (iii) પાઘડી (2) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનનો અર્થ જણાવી, તેના સોપાનો સમજાવો. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 7 3. (1) નામાનાં મુખ્ય બે હેતુઓ જણાવો. ખાતાવહી એટલે શું ? (2) (3) ઘાલખાધનો અર્થ જણાવો. (4) ભાગીદારી કરારનામું કોને કહેવાય ? (5) શેર એટલે શું? (6) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનના કોઈપણ બે લાભ જણાવો. (7) ઉદાહરણ કૌશલ્યનો અર્થ જણાવો.

6

(b) નીચેના **બે** પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

			Seat No. :	
			JD-120 January-2016	
			B.Ed., SemI	
			CPS-1 & 2 : Elements of Accountancy	
			(New)	
Tim	e: 1 ¹	/2 Ho		35
Inst	ructio	ons :	(1) All questions are compulsory.	
			(2) Options are internal	
			(3) Figures to the right indicate full marks of the question.	
1.	(a)	Λn	ower any two out of three:	8
1.	(a)		swer any two out of three :	o
		(1)	Explain the concept of (i) Subsidiery note	
			(i) Subsidiary note	
		(2)	(ii) Cash book Evaluin the importance of Book Keeping	
		(2)	Explain the importance of Book Keeping.	
		(3)	Differentiate between Trading Account and Profit & Loss Account.	
	(b)	Ans	swer any one out of two :	6
		(1)	What is Book Keeping? Explain the importance of Basic Elements Book	
			Keeping teaching at higher secondary level.	
		(2)	Explain the concept of	
			(i) Depreciation	
			(ii) Promissory Note	
			(iii) Non-Trading Concern	
2.	(a)	Ans	swer any two out of three :	8
		(1)	What is skill of fluorey in Questioning ? Explain the advantages and	

- (1) What is skill of fluency in Questioning? Explain the advantages and limitations of it.
- (2) Draw out a lesson plan in for 'Set Induction Skill' on any one topic of your choice from Std-XI Accountancy text book.
- (3) Differentiate between Double Entry System and Deshinama System.

(i) Dissolution of partnership firm (ii) **Financial Statements** (iii) Goodwill (2) State the meaning of micro-teaching and explain its steps. 7 3. Answer the following questions: State two main objective of Book-Keeping. (2) What is Ledger? (3) State the meaning of Bad Debts. What is Partnership Deed? (4) (5) What is Share? State two advantages of Micro-Teaching. (6) State the meaning of Illustration Skill. (7)

6

JD-120 16

(b) Answer any **one** out of **two**:

Explain the concept of

		Seat No.	:
		JD-120 January-2016	
		B.Ed., SemI	
		CPS-1 & 2 : Commerce	
		(B.O.M.)	
Tim	e: 11	½ Hours]	[Max. Marks : 35
1.	(a)	નીચેના ત્ર ણ માંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (i) વાણિજ્ય શિક્ષણના ધ્યેયો સમજાવો. (ii) વીમાના પ્રકારો સમજાવો. (iii) નિકાસવિધિની ચર્ચા કરો.	8
	(b)	નીચેના બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : (i) બેંકની વ્યાખ્યા આપી, બેંકના કાર્યોની સમજ આપો. (ii) સંકલ્પના સમજાવો : (1) આંતરિક વેપાર (2) જથ્થાબંધ વેપાર	6
2.	(a)	નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (i) માઈક્રોટીચેંગનું મહત્ત્વ જણાવો. (ii) સંકલ્પના સમજાવો : (1) ખાનગી કંપની (2) જાહેર કંપની (iii) વાણિજ્યનો કોઈ એક એકમ લઈ કા.પા. નોંધ તૈયાર કરો.	8
	(b)	નીચેના બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : (i) સંકલ્પના સમજાવો : (1) વૈયક્તિક માલિકી (2) ભાગીદારી પેઢી (ii) ખાનગી વખાર અને જાહેર વખારનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.	6
3.	નીચે	ના સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (બધા ફરજિયાત)	7

- (1) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ વાણિજ્ય શિક્ષણના બે હેતુઓ લખો.
- (2) વીમાના સિદ્ધાંતો જણાવો.
- (3) બોન્ડેડ વખારનો અર્થ આપો.
- (4) પુનઃ પ્રતિપોષણ એટલે શું ?
- (5) સગીર ભાગીદારનો અર્થ આપો.
- (6) માઈક્રોટીચિંગની બે મર્યાદા લખો.
- (7) સેતુપાઠ એટલે શું ?

JD-120 **17** P.T.O.

Seat No.	:	
----------	---	--

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Commerce (B.O.M.)

1 lm	e: 15	/2 Hours] [Max. Mark	(S: 35
1.	(a)	Answer any two question from the following questions: (i) Explain aims of Commerce Education. (ii) Explain types of Insurance. (iii) Describe process of Export.	8
	(b)	Answer any one question from the following questions: (i) Give definition of a bank. Explain functions of Bank. (ii) Describe Concept: (1) Internal Trade (2) Wholesale Trade	6
2.	(a)	Answer any two question from the following questions: (i) Explain importance of micro-teaching. (ii) Describe concept: (1) Private Company (2) Public Company (iii) Prepare Black Board work from any unit of commerce.	8
	(b)	Answer any one question from the following questions: (i) Describe concept: (1) Sole Proprietorship (2) Partnership firm (ii) Distinguish between private warehouse and public warehouse.	6
3.	(1)(2)(3)	wer the following questions in short: (All compulsory) Explain two objective of commerce education at Higher Secondary stage. State principles of Insurance. Give the meaning of Bonded Warehouse. What is Re-feedback? Give the meaning of Minor Partner. Write two limitations of Micro-teaching. What is Bridge Lesson?	7
JD-1	120	18	

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Urdu

(Understanding Discipline & Subject)

Time: 1½ Hours] [Max. Marks: 35

	Seat No. :	
	JD-120 January-2016	
	B.Ed., SemI	
	CPS-1 & 2: Economics	
1½ Hou	[Max. Marks :	35
(1) બધ	ા જ પ્રશ્નો (ત્રણેય) ફરજિયાત છે.	
(2) વિક	કલ્પો આંતરિક છે.	
(3) જમ	ાણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.	
નીચેન	ા ત્રણ માંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :	8
(i)	પ્રો. લાયોનલ રોબિન્સે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની અછતલક્ષી વ્યાખ્યાને વિગતે સમજાવો.	
(ii)	માંગની અનુસૂચિ અને માંગની રેખા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.	
(iii)	ટૂંકનોંધ લખો :	
	(1) કિંમત નિર્ધારણ	
	(2) અર્થશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ	
નીચેન	ા બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :	6
(i)	માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાનો અર્થ આપી, માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાના પ્રકારો સમજાવો.	
(ii)	અર્થશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો.	
નીચેન	ા ત્રણ માંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :	8
(i)	પૂર્ણ હરીફાઈવાળું બજાર એટલે શું ? પૂર્ણ હરીફાઈવાળા બજારની ત્રણ લાક્ષણિકતાઓ આપો.	
(ii)	અર્થ સમજાવો (a) રાષ્ટ્રીય આવક (b) GDP (c) GNP (d) NNP.	
(iii)	સ્થિર ખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચ વચ્ચેનો તફાવત આકૃતિ દ્વારા આપો.	
નીચેન	ા બે માંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :	6

નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- (ii) અર્થ સમજાવો (a) રાષ્ટ્રીય આવક (b) GDP (c)
- (iii) સ્થિર ખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચ વચ્ચેનો તફાવત ર
- નીચેના **બે**માંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

માઈક્રોટીચિંગ એટલે શું ? માઈક્રોટીચિંગના સોપાનો લખો. (i)

ધોરણ-11ના અર્થશાસ્ત્રના કોઈપણ એક એકમ ઉપર વિષયાભિમુખ કૌશલ્યનો માઈક્રોપાઠ આયોજન તૈયાર કરો.

JD-120

Time: 1½ Hours]

1.

2.

સુચના: (1) બધા જ પ્રશ્નો (ત્રણેય) ફરજિયાત છે.

- (1) માંગનું સંકોચન એટલે શું ?
- (2) શ્રમ એટલે શું ?
- (3) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈ કોને કહેવાય ?
- (4) રાજકોષીય ખાધ એટલે શું ?
- (5) માઈક્રોટીચિંગની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (6) વૈકલ્પિક ખર્ચ એટલે શું ?
- (7) સેતુપાઠ એટલે શું ?

			Seat No. :
			JD-120
			January-2016
			B.Ed., SemI
			CPS-1 & 2: Economics
Tim	e: 1½	⁄2 Ho	urs] [Max. Marks : 35
Inst	ructio	ns:	(1) All the questions (three) are compulsory.
			(2) Options are internal.
			(3) Figures to the right indicate full marks of the question.
1.	(a)	Ans	wer any two from below three questions :
		(i)	Discuss fully the scarcity definition of economics as presented by Prof. Lionel Robbins.
		(ii)	Explain the differences of schedule of Demand and Demand Curve.
		(iii)	Write short note:
			(1) Price Determination
			(2) Importance of Economics
	(b)	Ans	wer any one from below two questions :
		(i)	Give the meaning of elasticity of demand and explain the difference kinds
			of elasticity of demand.
		(ii)	Discuss the scope of Economics.
2.	(a)	Ans	wer any two from below three questions :
		(i)	What do you meant by perfect competition market? Give three
			characteristics of perfect competition market.
		(::)	E1-in the manning of (a) Nictional Lorenzo (b) CDD (a) CND (d) NND

2. (a) Answer any **two** from below **three** questions :

- What do you meant by perfect con (i) characteristics of perfect competition mark
- (ii) Explain the meaning of (a) National Income (b) GDP (c) GNP (d) NNP.

- Give the difference between Fixed Cost and Variable Cost with diagram. (iii)
- Answer any **one** from below **two** questions. (b)

Meaning of Micro-teaching and write steps of micro-teaching. (i)

Prepare micro lesson plan from any unit of Standard 11th Economics on Set (ii) induction skill.

3. Answer below **seven** questions : (**all** are compulsory)

7

- (1) What is demand contraction?
- (2) What do you mean by 'Labour'?
- (3) What is Monopolistic Competition?
- (4) What is Fiscal Deficit?
- (5) Give two limitations of micro-teaching.
- (6) What is Opportunity Cost?
- (7) What is Bridge Lesson?

Seat No.:	

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Psychology (Understanding Discipline & Subject)

Time	: 11/2	½ Hours]	[Max. Marks: 35
સૂચના	((1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. (2) પ્રશ્નની સામે દર્શાવેલ અંકો ગુણ દર્શાવે છે. (3) બિનજરૂરી લખાણ ક્ષતિ લેખાશે.	
1.	(a)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (1) મનોવિજ્ઞાનની પ્રાકૃતિક અને વાર્તનિક વિજ્ઞાન તરીકે સમજૂતી આપો. (2) મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો સમજાવો. (3) અવલોકન પદ્ધતિના લાભાલાભ જણાવો.	8
	(b)	નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : (1) મનોવિજ્ઞાન અધ્યાપનની પ્રવર્તમાન સ્થિતિ શું છે ? તે સમજાવો. (2) અધ્યયન એટલે શું ?તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.	6
2.	(a)	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (1) માઈકો ટીચિંગના સોપાનો જણાવો. (2) આવેગ નિયંત્રણના માર્ગો જણાવો. (3) સંઘર્ષ એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.	8
	(b)	નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : (1) કોઈપણ એક કૌશલ્ય આધારિત સૂક્ષ્મ અધ્યાપનનું એક પાઠ આયોજન (2) પ્રત્યાયન એટલે શું ? તેની પ્રક્રિયા સમજાવો.	6 લખો.
3.	નીચે•	ના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (બધા ફરજિયાત)	7
	(1)	ઉત્તેજના પરિવર્તન કૌશલ્ય એટલે શું ?	
	(2)	પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિ એટલે શું ?	
	(3)	વાર્તનિક મનોપચાર એટલે શું ?	
	(4)	પ્રાયોગિક પદ્ધતિનો અર્થ આપો.	
	` ′	કોઈ એક બચાવ પ્રયુક્તિ સમજાવો.	
	(6)	મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.	
	(7)	કોઈપણ બે મનોવિજ્ઞાનિક કસોટીના નામ આપો.	

Seat No.	:	
----------	---	--

January-2016

B.Ed., Sem.-I

CPS-1 & 2 : Psychology (Understanding Discipline & Subject)

Time:	1½ Hours]	[Max. Marks: 35
Instruct	 (1) All the questions are compulsory. (2) Figures shown before questions indicate marks. (3) Unduly lengthy answers would be considered as limitation 	ons.
1. (a)	 Write any two answers of the following questions: (1) Explain Psychology as a natural and behavioural science. (2) Explain the objectives of Psychology. (3) State the merits and demerits of Observation Method. 	8
(b)	Write any one answer of the following questions: (1) What is the current situation of Psychology teaching? Explai (2) What is Learning? State the features of it.	6 in it.
2. (a)	 Write any two answers of the following questions: (1) Mention the steps of micro-teaching. (2) State the ways of controlling Emotion. (3) What is Conflict? Explain its types. 	8
(b)	Write any one answer of the following questions:(1) Write any one micro lesson planning on any one skill.(2) What is Communication? Explain its process.	6
3. Wi (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7)	What is projective technique? What is behavioural psychotherapy? Give the meaning of Experimental method. Explain any one defence mechanism. Give definition of Psychology.	7
JD-120	 25	P.T.O.

		Seat No.:	
		JD-120 January-2016	
		B.Ed., SemI	
		CPS-1 & 2 : Social Science	
: 11	⁄2 Hou	urs] [Max. Mar	:ks : 35
(2) વિ	ધા જ(ત્રણેય) પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. ૧કલ્પો આંતરિક છે. ભણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.	
(a)	(1) (2)	નામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : સામાજિક વિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણનો વૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિકોણ જણાવો. સામાજિક વિજ્ઞાનના વિષયવસ્તુના આધારે નીચેની સંકલ્પના સમજાવો : (i) ભ્રષ્ટાચાર (ii) દોઆબ	8
(b)	નીચેન (1) (2)	નામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો : સાંપ્રત સમયગાળામાં શાળા કક્ષાએ સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણની આવશ્યકતા જણાવે સામાજિક વિજ્ઞાનના વિષયવસ્તુના આધારે નીચેની સંકલ્પનાઓ સ્પષ્ટ કરો : (i) સહાયકારી યોજના (ii) બિન સાંપ્રદાયિકતા (iii) સામુદ્રધુની	6 il.
(a)	(1)	નામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : સત્યાગ્રહની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી 'સત્યાગ્રહ' એકમના અધ્યાપન કાર્ય મા વિષયાભિમુખ નોંધ તૈયાર કરો. સામાજિક વિજ્ઞાનના વિષયવસ્તના આધારે નીચેની સંકલ્પનાઓ સમજાવો :	8 ાટેની

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો 2.

- સામાજિક વિજ્ઞાનના વિષયવસ્તુના આધારે નીચેની સંકલ્પનાઓ સમજાવો : (2)
 - હરિયાળી ક્રાન્તિ (i)
 - (ii) स्तूप
- 'સમરસ પંચાયત'ની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી 'સમરસ પંચાયત' એકમના અધ્યાપન કાર્ય માટે પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્ય આધારિત પ્રશ્નોની યાદી તૈયાર કરો.

JD-120

Time: 1½ Hours

1.

સુચના: (1) બધા જ(ત્રણેય) પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો :
 - (1) દાણચોરી અને કાળા બજારનો અર્થ જણાવી તે બે વચ્ચે રહેલા તફાવતના બે-બે મુદ્દા જણાવો.
 - (2) 'દ્વિમુખી શાસન પદ્ધતિ'ની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, સ્પષ્ટીકરણ કૌશલ્યોના ઘટકોને ધ્યાનમાં રાખી પાઠ આયોજન નોંધ તૈયાર કરો.
- 3. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (બધા ફરજિયાત)

- (1) ઠંડું યુદ્ધ એટલે શું ?
- (2) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં કયા સામાજિક ગુણો વિકસાવી શકાય ?
- (3) અક્ષાંશ એટલે શું ?
- (4) સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયમાં સમાવિષ્ટ વિષયો જણાવો.
- (5) સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયનો સંબંધ પ્રજાના કયા પર્યાવરણ સાથે રહેલો છે ?
- (6) સામાજિક વિજ્ઞાનના એક શિક્ષક તરીકે અધ્યાપન કાર્ય દરમિયાન ઉદાહરણ કૌશલ્યના સંદર્ભમાં તમે કેવા ઉદાહરણ પૂછશો ?
- (7) સૂક્ષ્મ શિક્ષણમાં પ્રતિપોષણની આવશ્યકતા જણાવો.

JD-120 27 P.T.O.

	Seat No. :
JD-120 January-2016	
B.Ed., SemI	
CPS-1 & 2 : Social Science	ce
	[Max. Marks: 35
ree) questions are compulsory. e internal.	
the right indicate full marks.	
he following questions:	8
orking area of Social Science.	
ientific approach of Social Scientific	nce education.
llowing concept of relation to co	ontent of Social Science:
on	

Time: 1½ Hours

Instructions: (1) All the (three) questions are compulsor

- (2) Options are internal.
- (3) Figures to the right indicate full marks.
- 1. Answer any **two** of the following questions :
 - Explain the working area of Social Science. (1)
 - Explain the scientific approach of Social Sc (2)
 - Explain the following concept of relation to
 - (i) Corruption
 - (ii) Doaab
 - Answer any **one** of the following questions: (b)

6

- State the importance of teaching of social science at school level in contemporary period.
- Explain the following concepts in relation to content of social science: (2)
 - The Subsidiary Alliance System (i)
 - (ii) Secularism
 - (iii) Strait
- 2. Answer any **two** of the following questions:

8

- Clarify the concept of 'Satyagrah' and prepare a note for set induction unit (1) of 'Satyagrah'.
- Explain the following concepts in relation to content of social science: (2)
 - (i) Green Revolution
 - (ii) Stupa
- Clarify the concept of 'Samarash Panchayat' and prepare a list of questions dependent to skill of fluency in questioning unit of 'Samarash Panchayat'.

- (b) Answer any **one** of the following questions :
 - Explain the concept of smuggling and black marketing. Explain the two points of differentiate between them.
 - (2) Clarify the concept of 'Dual System (Dwi Mukhi Shasan)' and prepare a lesson plan with steps of Skill of explaining unit of 'Dual System (Dwi Mukhi Shasan)'.
- 3. Answer the following questions : (all are compulsory)

6

- (1) What is cold war?
- (2) Which merits can be develop in the students through teaching of social science?
- (3) What is latitude?
- (4) State the subjects which are included in social science.
- (5) Which environment of the people is related with the social science subject?
- (6) During the teaching of social science as a teacher, what types of examples will you ask to the students in related to the skill of examples?
- (7) State the importance of feedback in micro-teaching.

Seat No. :	
JD-120 January-2016	
B.Ed., SemI	
CPS-1 & 2 : Sanskrit	
[Max. Marks :	35
(1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. All questions are compulsory. (2) વિકલ્પો આંતરિક છે. Options are internal. (3) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે. Marks to the right indicate total marks of the questions.	
નામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો : wer any two of the following questions : સંસ્કૃત પંચની ભલામણો સમજાવો. Explain the recommendations of Sanskrit Panch. ચતુર્થી વિભક્તિનો વિશિષ્ટ પ્રયોગ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. Explain with illustrations the Dative case with specific use of the same. સંસ્કૃતનું સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. Explain the cultural importance of Sanskrit.	8
નામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : wer any one of the following questions : ઉચ્ચારસ્થાન અને ઘોષ-અઘોષ દર્શાવતો વર્શમાળાનો કોઠો તૈયાર કરો. Prepare the chart of the letters with place of origin with soft and hard letters. 'માહેશ્વર સૂત્રો'ની સમજૂતી આપો. Explain the 'Maheshwar Sutra'.	6
નામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો : wer any two of the following questions :	8

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો : 2. (a)

Answer any **two** of the following questions:

નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

Answer any **two** of the following questions: સંસ્કૃત પંચની ભલામણો સમજાવો.

નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : Answer any **one** of the following questions:

વર્તમાનકાળ આત્મનૈપદના પ્રત્યય લખી 'लમ્' ધાતુના રૂપ લખો. Recognition of forms of आत्मनैपद present tense write the form of 'लभ्'.

- સંખ્યાવાચક અને સંખ્યાક્રમવાચક શબ્દોની સમજૂતી ઉદાહરણ સાથે આપો. (2) Explain with illustration संख्यावाचक and संख्याक्रमवाचक words.
- वन् (नपु)ना ३५ सभो. (1 थी ४ विभिक्ति) (3) Write forms of वन (नप्) (1st to 4th case).

JD-120

Time : 1½ Hours]

(2)

(3)

(2)

સૂચના :

1.

Instructions:

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ લખો :

6

Answer any **one** of the following questions:

- (1) માઈક્રોટીચિંગની સંકલ્પના જણાવી, તેના સોપાનોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. State the concept of micro-teaching and discuss the steps of the micro-teaching in detail.
- (2) ધાતુ, ગણ, વિકરણ પ્રત્યય, અંગ, આદેશ અને રૂપ એટલે શું ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

Explain with illustration what is धात्, गण, विकरण प्रत्यय, अंग, आदेश and रूप.

3. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

7

Answer the following questions:

- (1) 'વ્યંજન' એટલે શું ? What is 'व्यंजन' ?
- (2) સંસ્કૃત શિક્ષણ માટેની બે મુશ્કેલી જણાવો. State two difficulties for Sanskrit teaching.
- (3) 'लिखन्ति' ३५ ઓળખાવો. Identity the form 'लिखन्ति'.
- (4) 'शाला' પ્રથમા વિભક્તિનું રૂપ લખો. Write the form of 'शाला' (1st case)
- (5) વિષયાભિમુખ કૌશલ્ય એટલે શું ? What is skill of set induction ?
- (6) માઈક્રોટીચિંગના પ્રણેતા કોણ છે ? Who is founder of micro-teaching ?
- (7) 'चतुर्दश' શબ્દ સંખ્યાનો કેટલામો અંક દર્શાવે છે ? Which number of word digit is stated by 'चतुर्दश' ?

JD-120 31

JD-120 32